

Наталія Самохіна,

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6985-0973>,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна)
просп. Голосіївський, 3, м. Київ, 03039, Україна
e-mail: samokhina@nbuv.gov.ua

Лілія Кудименко,

молодший науковий співробітник, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2322-3173>,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна)
просп. Голосіївський, 3, м. Київ, 03039, Україна
e-mail: kudymenko@nbuv.gov.ua

Олександр Мартинюк,

молодший науковий співробітник, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8246-640X>,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна)
просп. Голосіївський, 3, м. Київ, 03039, Україна
e-mail: martinyuk@nbuv.gov.ua

Бібліотечна фахова періодика України в цифрових наукових комунікаціях

У статті виокремлено принципи формування переліку наукових журналів НАН України з метою їх глибшої інтеграції в міжнародний наукометричний простір. Розглянуто критерії оцінювання рівня наукових періодичних видань за кількісними показниками, зокрема за імпаکت-фактором. Зазначено, що всі періодичні видання, представлені в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ), коректно індексуються пошуковою системою Google Scholar з можливістю створювати наукометричні портрети наукових журналів. Висвітлено інтеграцію фахової бібліотечної періодики НБУВ у міжнародні інформаційно-аналітичні та пошукові системи, присвоєння міжнародного цифрового ідентифікатора DOI науковим виданням НБУВ.

К л ю ч о в і с л о в а: категорія наукового періодичного видання, імпаکت-фактор, наукометричні показники, міжнародні бази даних, міжнародний цифровий ідентифікатор DOI, наукова періодика НБУВ.

Постановка проблеми. Бібліотекознавчі періодичні видання у всьому світі є необхідним засобом професійної комунікації, вони займають гідне місце серед наукових фахових видань. Відповідно до даних найвідоміших наукометричних баз даних (БД) Web of Science та Scopus, бібліотечна тематика має свій значний сегмент у розділі «Library & Information Sciences» – «Бібліотечні та інформаційні науки». Імпаکت-фактор та наявність у БД Scopus і Web of Science провідних бібліотечних журналів наведені у статті Ю. О. Шевцової [15]. Наразі у цих системах представлено 20 бібліотекознавчих періодичних європейських видань, зокрема, таких країн, як Велика Британія, Німеччина, Франція, Нідерланди.

Публікація статті в науковому фаховому виданні для сучасного дослідника є важливим засобом вве-

дення у науковий обіг результатів своєї роботи з метою якнайширшого оприлюднення. Тому постає необхідність зміни принципів формування Переліку наукових фахових видань України для піднесення якості наукових публікацій, інтеграції української науки у світовий цифровий простір. Бібліотекознавчі видання України мають знайти у цих процесах своє місце.

Мета статті – висвітлити теоретичні засади входження бібліотечної фахової періодики в систему цифрових наукових комунікацій та виокремити спектр завдань, які необхідно вирішити для цього.

Актуальність теми та підстави дослідження. Питання рейтингу бібліотекознавчих періодичних видань досліджують Л. А. Дубровіна [2], С. А. Назаровець [9], Ю. О. Шевцова [15], К. В. Лобузін [2; 5] та інші вітчизняні вчені.

З метою якісного оцінювання й офіційного визнання наукових публікацій, в яких оприлюднені основні результати розвитку вітчизняного наукового потенціалу, інтеграції його у світовий науковий простір МОН розробило новий порядок формування Переліку наукових фахових видань України (наказ МОН від 15.01.2018 р. № 32). Вимоги до видань, які претендують на включення до цього Переліку, визначає спеціальний порядок формування, і вони є достатньо високими. Передусім, це включення до профільних міжнародних наукометричних БД, створення вебсайтів видань з українським та англійським інтерфейсами, присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier) [16], розміщення на платформі «Наукова періодика України» в НБУВ НАН України. Загалом вимоги до фахових журналів відбивають позиції, загальноприйняті у світовій практиці [3; 11].

Також наказом МОН передбачено новий підхід до градації журналів за ступенем їх включення у міжнародний наукометричний простір. Перелік наукових фахових видань України формується за категоріями А, Б і В.

Категорія А: присвоюється науковим виданням, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та/або Scopus. Таким журналам автоматично присвоюється статус фахових.

Категорія Б: наукові фахові видання, які відповідають певним вимогам світової практики та які включені до інших профільних міжнародних наукометричних БД; статті підлягають незалежному рецензуванню; до складу редколегії входять іноземні фахівці з відповідної галузі науки; статті мають міжнародний цифровий ідентифікатор DOI [17]; анотації до статей англійською мовою містять не менш 1800 знаків.

Категорія В: наукові фахові видання, включені до Переліку на день затвердження цього порядку наказами МОН. Ця категорія може присвоюватися на термін два роки також виданням, котрі були вилучені з категорій А і Б. Видання категорії В, яке протягом двох років не отримало права на присвоєння категорії А чи категорії Б, вилучається з Переліку без права поновлення [3; 11]. Ще однією вимогою до видання категорії В є його наявність в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» НБУВ та у Національному репозитарії академічних текстів, положення про який затверджене Кабінетом Міністрів України (постанова від 19.07.2017 № 541) [7; 11].

Періодичні наукові фахові видання України, віднесені до категорій А і Б, вважаються такими, що постійно включені до Переліку, якщо їх статус не погіршується. Періодичні наукові фахові видання, віднесені до категорії В, виключаються з Переліку упродовж 2018–2022 рр., якщо не проводиться відповідна робота з їх покращення. Очевидно, що категорії А і Б існуватимуть завжди, а от категорія В повинна через два роки скоротитись і існувати для тих видань, котрі будуть виключені із вищих категорій [11].

Категорії А і Б передбачають особливі вимоги до рецензентів з обов'язковим зберіганням підписаних рецензій протягом трьох років, а також до членів редакційних колегій. Відповідно до нового Порядку, рецензентами матеріалів наукового фахового видання можуть виступати фахівці, які здійснюють дослідження за спеціальністю і мають за останні три роки не менше однієї публікації у виданнях, включених до Переліку, або у закордонних виданнях, включених до Web of Science та / або Scopus, або мають монографії чи розділи монографій, видані міжнародними видавництвами категорій А, В або С за класифікацією Research School for Socio-Economic and Natural Sciences of the Environment (SENSE Research School). Серед членів редакційної колегії повинні бути сім учених відповідних спеціальностей, в яких є: три публікації – за останні п'ять років; сім публікацій за останні 15 років; у т. ч. не менше однієї публікації – за останні три роки у виданнях видавництва з переліку SENSE або у виданнях, що входять до Web of Science та / або Scopus. Водночас у складі редколегії має бути не менше трьох вітчизняних учених, котрі працюють в Україні, і не менше одного, який офіційно працює у зарубіжній науковій установі чи навчальному закладі. Усі члени редколегії надають письмову згоду на співпрацю [11].

Журнал, який отримав статус фахового з визначенням певної категорії, обов'язково підлягає моніторингу МОН стосовно дотримання ним вимог цього Порядку. За результатами моніторингу видання може залишатись у відповідній категорії, може бути переведене в іншу або взагалі виключене з переліку, про що МОН інформує засновника (співзасновників) наукового видання та оприлюднює цю інформацію на офіційному вебсайті. Підставами для виключення видання з Переліку за рішенням МОН, зокрема, можуть бути [11]:

- порушення вимог Порядку, виявлені під час моніторингу;
- порушення авторами публікацій принципів ака-

демичної доброчесності, передбачених законами України;

- систематичні публікації матеріалів, які не містять нових наукових результатів, або не мають уточнення стосовно того, що вони є оглядовими чи науково-методичними.

В наш час особливої актуальності набувають питання методики оцінки, одержання кількісних даних інформаційної значущості, впливовості та авторитетності наукового періодичного видання. Кількісною ознакою заінтересованості публікацією або журналом, їх наукового значення є, зокрема, імпаکت-фактор (ІФ) – коефіцієнт впливу, кількісний показник важливості наукового журналу, формальний кількісний показник, який уможливорює порівняння ступеня розробленості наукової проблематики у різних галузях знань; критерій оцінки інформаційної значущості видання. Вважається, що чим вищий ІФ, тим більша наукова цінність та авторитетність журналу. ІФ використовується переважно видавництвами для вивчення ринку [10].

Крім того, ІФ – дієвий засіб регулювання та передплати надходжень до журнальних колекцій бібліотек. У наукового журналу без високого кількісного показника впливовості майже немає шансів потрапити до бібліотек світу. У процесі вивчення ринку наукових видань ІФ забезпечує редакторів, видавців підставами, завдяки яким вони формують спрямованість журналів відповідно до конкуренції, започатковують нові видання, що відрізняються від інших концепцією, змістовністю, тематикою.

Експертні комісії з присудження грантів і висування на наукові премії неодмінно звертають увагу на наявність у здобувача публікацій саме у журналах з високим ІФ. Цей показник також застосовують для оцінки існуючих напрямів розвитку науки і технологій, їх динаміки, зростання в національному та міжнародному масштабах.

Аналіз світового досвіду формування і функціонування загальновідомих міжнародних наукометричних платформ Web of Science та Scopus у контексті їх використання для оцінки наукової діяльності суб'єктів і об'єктів системи наукових комунікацій підтверджує існування різних способів одержання кількісних даних через цитуваність наукового видання, визначення ІФ наукових журналів та застосування власних методик розрахунку оцінки визнання видань у відповідних тематико-типологічних напрямках наукової діяльності [10].

Так, розрахунок ІФ журналів у Web of Science ґрунтується на трирічному періоді. При цьому ІФ можна розглядати як усереднене співвідношення кількості цитувань журнальних статей протягом поточного року і загальної кількості статей, надрукованих у цьому журналі за попередні два роки.

У Scopus застосовується інша методика розрахунку впливовості журналу, альтернативна імпакт-фактору – SCImago Journal & Country Rank (SJR) і Source Normalized Impact per Paper (SNIP). За SJR та SNIP визначають рейтинг журналів предметних галузей та їх вплив у певній науковій сфері. Рейтинг журналів дає можливість оцінити науковий престиж робіт учених, виходячи з кількості цитувань кожного документа.

З грудня 2016 р. у наукометричному апараті платформи Scopus функціонує метрика CiteScore, яка дає змогу вимірювати цитування наукових періодичних публікацій, зокрема з журналів, книжкових серій та ін. Метрика визначається відношенням кількості посилок, зроблених за певний рік, на документи, опубліковані у попередні 3 роки в даному журналі, до загальної кількості документів, опублікованих у цьому журналі в попередні 3 роки. До уваги беруться не тільки статті та рецензії, а й листи, замітки, редакційні статті, інформаційні та інші документи, індексовані в Scopus. CiteScore розраховується один раз на рік. Динамічний показник CiteScore Tracker підраховується за такою ж методикою, що і CiteScore, але оновлюється щомісяця. Це дає змогу демонструвати поточну продуктивність певного видання [10].

Результати дослідження. В інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» НБУВ представлено 369 назв наукових фахових періодичних видань НАН України [13; 14], серед яких 35 належить до категорії А, 15 – до категорії Б і 180 назв наукових видань – до категорії В – відповідно до «Реєстру наукових фахових видань України» [12] (Український інститут науково-технічної експертизи та інформації, МОН України).

Бібліотекознавчі наукові періодичні видання України наразі представлені 17 виданнями, п'ять з них видаються у НБУВ: «Бібліотечний вісник», «Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів», «Українська біографістика», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку».

Національна академія керівних кадрів культури і

мистецтв представлена науковим періодичним виданням «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого видає науковий журнал «Бібліотечна планета». Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» представлена періодичним фаховим виданням «Вісник Книжкової палати». Львівський національний університет імені Івана Франка видає «Вісник Львівського університету. Серія: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології». Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка представлений виданням «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство». В Інституті української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського друкується науковий журнал «Архіви України». Харківська державна академія культури представлена журналом бібліотекознавчої тематики «Вісник Харківської державної академії культури». Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства видає «Студії з архівної справи та документознавства». Два наукові фахові журнали бібліотекознавчої тематики готуються у Львівській національній науковій бібліотеці України імені Василя Стефаника: «Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника» і «Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства». Київський національний університет культури і мистецтв представлений науковим виданням «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук». «Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» — збірник статей співробітників Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

У НБУВ розроблені система «Бібліометрика української науки» [1], де відображаються рейтинги на основі даних Google Scholar, Scopus, Web of Science, та електронна бібліотека «Наукова періодика України», в якій упроваджений базисний індекс інтегрованості періодичного видання в систему наукових комунікацій для відповідної оцінки його фаховості. Всі наукові періодичні видання, представлені в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» НБУВ, коректно індексуються пошуковою системою Google Scholar з можливістю створювати наукометричні портрети наукових журналів України [5; 6].

Відповідно до даних аналітики системи «Бібліометрика української науки» [1], в системі представлено 8 бібліотекознавчих видань, які у рейтингу наукових періодичних видань, котрі мають бібліометричні профілі, займають такі позиції з 660 зазначених:

- «Бібліотечний вісник» – 90;
- «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» – 164;
- «Вісник Книжкової палати» – 166;
- «Вісник Харківської державної академії культури» – 249;
- «Українська біографістика» – 438;
- «Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» – 451;
- «Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів» – 486;
- «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук» – 634.

Вітчизняні наукові періодичні фахові видання бібліотекознавчої тематики наразі мають сайти, які відповідають вимогам МОН, вони представлені в міжнародних інформаційно-аналітичних та пошукових системах, отримують цифровий ідентифікатор DOI для статей та списків пристатейної літератури.

Зокрема, «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук» Київського національного університету культури і мистецтв індексований в таких наукометричних БД: Bielefeld Academic Search Engine (BASE) (Німеччина), Central and East European Index, CrossRef (США), Directory of Open Access Journals (DOAJ) (Швеція), Google Scholar, Open Access Infrastructure for Research in Europe (OpenAIRE) (європейський репозиторій), Polska Bibliografia Naukowa (PBN) (Польща), Academic Resource Index (Research Bib) (Японія), ROAD: довідник наукових ресурсів відкритого доступу, Scilit (Швейцарія), Index Copernicus International (Польща), Ulrichsweb Global Serials Directory (США), WorldCat (США), інформаційний ресурс «Наукова періодика України» НБУВ.

Збірник наукових праць «Вісник Харківської державної академії культури» Харківської державної академії культури представлений в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» НБУВ, у реферативних базах «Україніка наукова» НБУВ та «Джерело» НБУВ. Він індексується в таких міжнародних інформаційно-аналітичних та

пошукових системах: Google Scholar, WorldCat (США), Російський індекс наукового цитування Science Index (РІНЦ), Index Copernicus International (Польща), Bielefeld Academic Search Engine (BASE) (Німеччина).

Збірник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» представлений в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України» НБУВ та зареєстрований у міжнародних наукометричних системах: Google Scholar, Російський індекс наукового цитування Science Index (РІНЦ), Academic Resource Index (Research Bib) (Японія), Polska Bibliografia Naukowa (PBN) (Польща), Bielefeld Academic Search Engine (BASE) (Німеччина).

Для популяризації наукових здобутків співробітників НБУВ та подальшої їх реєстрації в міжнародних наукометричних базах даних на сайти фахових бібліотекознавчих видань НБУВ («Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів», «Українська біографістика», «Бібліотечний вісник», «Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського») були внесені метадані та бібліографічні описи наукових статей двома (трьома) мовами, починаючи з 2010 р. [4].

Фахівцями НБУВ провадиться моніторинг найбільш відомих міжнародних інформаційно-аналітичних, пошукових систем та аналізуються умови співпраці з ними. Наукові видання НБУВ «Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів», «Українська біографістика = Biographistica Ukrainica», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Бібліотечний вісник» індексовані в таких наукометричних БД: CrossRef (США), WorldCat (США), Academic Resource Index (Research Bib) (Японія), Scientific Indexing Service (SIS) (США), Directory of Open Access Journals (DOAJ) (Швеція), Bielefeld Academic Search Engine (BASE) (Німеччина), Open Access Infrastructure for Research in Europe (OpenAIRE) (європейський репозиторій), Index Copernicus International (Польща), Cite Factor (міжнародна система індексування), International Institute of Organized Research (I2OR) (Індія / Австралія), ERIN PLUS (Норвегія), EBSCO. Видання

розміщені в каталозі World Catalogue of Science Journals WCOSJ (Польща). На стадії підписання – угода з Slavic Humanities Index (SHI) (Чехія). До авторитетних міжнародних систем – Web of Science та Ulrichsweb Global Serials Directory (США) – вже надіслані заявки. Ведеться підготовка до подання в міжнародні наукометричні БД наукового видання НБУВ «Бібліотеки національних академій наук: проблеми функціонування, тенденції розвитку» [4].

НБУВ співпрацює з передплатним агентством «Укрінформнаука» у питанні присвоєння міжнародних цифрових ідентифікаторів DOI. Наразі всі наукові періодичні видання НБУВ перебувають у процесі отримання цифрових ідентифікаторів DOI для статей та списків пристатейної літератури.

Вже отримали ідентифікатори DOI: «Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів» за 2015 – 2019 рр.; «Українська біографістика = Biographistica Ukrainica» за 2015 – 2019 рр.; «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» за 2016 – 2019 рр.; «Бібліотечний вісник» за 2019 р.

Чотирнадцять наукових монографій, що побачили світ у НБУВ, також отримали цифровий ідентифікатор DOI. Загальна кількість отриманих ідентифікаторів DOI для наукових видань НБУВ перевищує 550 цифрових ідентифікаторів об'єкта.

Проведена робота з представлення фахових періодичних бібліотекознавчих видань України у престижних наукових базах даних є підставою для популяризації наукового доробку українських вчених, підвищення їх наукометричних показників та подальшого індексування провідними наукометричними системами.

НБУВ також бере участь у представленні в системі CrossRef пристатейної бібліографії та користується сервісом Cited-By, який дає змогу визначити DOI цитованих публікацій, за їх наявності. Передаючи метадані до CrossRef разом із пристатейною бібліографією, НБУВ автоматично включилась в систему підтримки ініціативи відкритого цитування The Initiative for Open Citations (I4OC) [18] та створення системи Відкритого українського індексу наукового цитування – Open Ukrainian Citation Index (OUCI) [2; 8]. У метаданих статей також обов'язково зазначається афіліація авторів статей та їх міжнародний авторський ідентифікатор ORCID. Все це дає змогу ефективно інтегрувати науковий доробок вчених-бібліотекознавців у систему цифрових наукових комунікацій.

Висновки. Отже, видавнича діяльність нашої держави ступила на шлях упровадження світових стандартів, інтеграції в міжнародне наукове суспільство. Такий підхід стимулюватиме зростання публікаційної активності й показників цитованості вітчизняних науковців, прискорюватиме входження українських журналів до міжнародних наукометричних баз даних та пошукових систем. Безперечно, запровадження означених інновацій сприятиме і розвитку системи наукових періодичних фахових видань бібліотечнознавчої тематики, їх підготовці за світовими вимогами, кращому донесенню результатів діяльності українських вчених-бібліотекознавців до вітчизняної і світової наукової спільноти.

Список бібліографічних посилань

1. *Бібліометрика української науки* : веб-сайт. URL: http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals (дата звернення: 29.01.2020).
2. Дубровіна Л., Лобузін К. Створення національної системи наукометричної інформації та Українського національного індексу цитування: перспективи консолідації ресурсів. *Бібліотечний вісник*. 2019. № 6. С. 3–9.
3. Категорії А, Б, В для наукових фахових видань України. *ПАН бібліотекар* : веб-сайт. URL: https://www.bibliotekar.ukr/2017/05/blog-post_17.html (дата звернення: 16.12.2019).
4. Кудименко Л. Г. Інтеграція бібліотечних видань до світового наукового простору: основні аспекти. *Бібліотека. Наука. Комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. Матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 листоп. 2018 р.). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2018. С. 375–379.
5. Лобузін К. Електронна наукова періодика відкритого доступу: семантичні веб-технології для бібліотек. *Бібліотечний вісник*. 2015. № 3. С. 18–23.
6. Лобузін Е. В. Информационный портал «Наука Украины: доступ к знаниям». *Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития*. 2017. Вып. 14. С. 35–46.
7. Мартинюк О. М. Репозитарій НБУВ: інтеграція наукового доробку в сучасні інформаційні комунікації. *Бібліотека. Наука. Комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. Матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 листоп. 2018 р.). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2018. С. 380–382.
8. МОН планує запустити відкритий український індекс наукового цитування до кінця року. *Open Ukrainian Citation Index (OUCI)* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-planuye-zapustiti-vidkritij-ukrayinskij-indeks-naukovogo-cituvannya-do-kintsya-roku> (дата звернення: 25.10.2019).
9. Назаровець С. А. Бібліометричний моніторинг використання українськими бібліотекознавцями Інтернет-публікацій відкритого доступу. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2010. Вип. 30. С. 104–110.
10. Пасмор Н. П., Зарвигог І. П. Імпакт-фактор як наукометричний індикатор значимості наукового журналу. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство*. 2017. Т. 22. Вип. 2. С. 325–337.

11. Радченко А. І. Нові вимоги до наукових фахових видань – крок у широкий світ? *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2018. Вип. 15. С. 91–98.

12. *Реєстр наукових фахових видань України* : веб-сайт. URL: <http://nfv.ukrintei.ua/> (дата звернення: 29.01.2019).

13. Самохіна Н. Ф. Організація повнотекстових електронних ресурсів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 6. С. 13–17.

14. Самохіна Н. Ф., Пелюховська І. З. Форми організації та технології доступу до електронних ресурсів бібліотеки у веб-середовищі. *Бібліотека. Наука. Комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. Матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 листоп. 2018 р.). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2018. С. 370–375.

15. Шевцова Ю. О. Аналіз зарубіжних бібліотечних журналів, які індексуються в наукометричних БД. *Молодий вчений*. 2016. № 11. С. 165–168.

16. Що таке DOI? *ИНТЕРНАУКА* : веб-сайт. URL: <https://www.inter-nauka.com/services/doi/> (дата звернення: 25.10.2019).

17. *Digital Object Identifier System* : веб-сайт. URL: <http://www.doi.org/> (дата звернення: 25.10.2019).

18. *Initiative for Open Citations* : веб-сайт. URL: <https://i4oc.org/> (дата звернення: 25.10.2019).

References

1. Bibliometryka ukrainkoi nauky [web-site] [Bibliometrics of Ukrainian Science]. Retrieved from http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals [In Ukrainian].
2. Dubrovina, L. & Lobuzina, K. (2019). Stvorennia natsionalnoi systemy naukometrychnoi informatsii ta Ukrainkoho natsionalnoho indeksu tsytuvannia: perspektyvy konsolidatsii resursiv [On the way to create a national system of scientific information and the Ukrainian national citation index: prospects for consolidation of resources]. *Biblioteknyi Visnyk*, 6, 3-9. [In Ukrainian].
3. Katerorii A, B, V dlia naukovykh fakhovykh vydan Ukrainy [web-site] [Categories A, B, V for scientific professional publications of Ukraine]. *PAN librarian*. Retrieved from https://www.bibliotekar.ukr/2017/05/blog-post_17.html [In Ukrainian].
4. Kudymenko, L. (2018). Intehratsiia biblioteknykh vydan do svitovoho naukovoho prostoru: osnovni aspekty [Integration of library editions to the world scientific space: main aspects]. In *Library. Science. Communication. Proceedings of the International Scientific Conference*. (Pp. 375-379). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
5. Lobuzina, K. (2015). Elektronna naukova periodyka vidkrytoho dostupu: semantychni veb-tekhnohohii dlia bibliotek [Open access electronic scientific journal: semantic web-technology for libraries]. *Biblioteknyi Visnyk*, 3, 18-23. [In Ukrainian].
6. Lobuzina, E. V. (2017). Informatsionnyi portal «Nauka Ukrainy: dostup k znaniiam» [Information portal «Science of Ukraine: access to knowledge»]. *Biblioteki natsionalnykh akademii nauk: problemy funktsionirovaniia, tendentsii rozvitiia*, 14, 35-46. [In Russian].
7. Martyniuk, O. (2018). Repozytarii NBUV: intehratsiia naukovoho dorobku v suchasni informatsiini komunikatsii [Repositories NBUV: integration of scientific work in modern informative communications]. In *Library. Science. Communication. Proceedings of the International Scientific Conference*. (Pp. 380-382). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
8. MON planuye zapustyty vidkrytyi ukraiinskyi indeks

naukovoho tsytuvannia do kintsia roku [web-site] [The Ministry of Education and Science plans to launch an open Ukrainian scientific citation index by the end of the year]. *Open Ukrainian Citation Index (OUCI)*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-planuye-zapustiti-vidkritij-ukrayinskij-indeks-naukovogo-cituvannya-do-kincy-a-roku> [In Ukrainian].

9. Nazarovets, S. (2010). Bibliometrychni monitorynh vykorystannia ukrainskymy bibliotekoznavtsiamy Internet-publikatsii vidkrytoho dostupu [Bibliometric monitoring of the use of open access online publications by Ukrainian librarians]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, 30, 104-110. [In Ukrainian].

10. Pasmor, N. P. & Zarvyroh, I. P. (2017). Impakt-faktor yak naukometrychni indykator znachymosti naukovoho zhurnalu [Impact factor as a scientometric indicator of the significance of a scientific journal]. *Visnyk Odeskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Bibliotekoznavstvo, bibliohrafoznavstvo, knyhoznavstvo*, 22, 2, 325-337. [In Ukrainian].

11. Radchenko, A. (2018). Novi vymohy do naukovykh fakhovykh vydan - krok u shyrokyi svit? [New requirements for scientific publications - a step into the wider world?]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori*, 15, 91-98. [In Ukrainian].

12. *Reiestr naukovykh fakhovykh vydan Ukrainy* [web-site] [Register of Scientific Professional Editions of Ukraine]. Retrieved from <http://nfv.ukrintei.ua/> [In Ukrainian].

13. Samokhina, N. (2014). Orhanizatsiia povnotekstovyykh elektronnykh resursiv u Natsionalnii bibliotetsi Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho [Organization of the full-text electronic resources at V. Vernadsky National Library of Ukraine]. *Bibliotechnyi Visnyk*, 6, 13-17. [In Ukrainian].

14. Samokhina, N. F. & Peliukhovska, I. Z. (2018, November). Formy orhanizatsii ta tekhnolohii dostupu do elektronnykh resursiv biblioteki u veb-seredovyschchi [Forms of organization and technology of access to electronic resources of the library in the web environment] In *Library. Science. Communication. Proceedings of the International Scientific Conference*. (Pp. 370-375). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

15. Shevtsova, Yu. (2016). Analiz zarubizhnykh biblioteknykh zhurnaliv, yaki indeksuiutsia v naukometrychnykh BD [Analysis of foreign library journals indexed in scientometric databases]. *Molodyi vchenyi*, 11, 165-168. [In Ukrainian].

16. Shcho Take DOI? [web-site] [What is a digital object identifier?]. *INTERNAUKA*. Retrieved from <https://www.inter-nauka.com/services/doi/> [In Ukrainian].

17. *Digital Object Identifier System*. From DOI database. Retrieved from <http://www.doi.org/> [In English].

18. *Initiative for Open Citations*. From Initiative for Open Citations database. Retrieved from <https://4oc.org/> [In English].

Nataliia Samokhina,

PhD, Head of department, Senior Researcher, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6985-0973>, Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Liliia Kudymenko,

Junior Researcher, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2322-3173>, Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Oleksandr Martyniuk,

Junior Researcher, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8246-640X>, Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

UKRAINIAN LIBRARY PROFESSIONAL PERIODICALS IN THE DIGITAL SCIENTIFIC COMMUNICATIONS

The article analyzes the state of inclusion of scientific journals of NASU in the international scientometric space. The evaluation criteria of the level of scientific periodicals by quantitative indicators are considered, in particular, one of the popular scientometric indices of influence of a scientific publication - impact factor (IF) is considered. It is stated that all scientific periodicals, presented in the information resource "Scientific Periodicals of Ukraine" of the Vernadsky National Library of Ukraine (VNLU), are correctly indexed by the Google Scholar search engine with the possibility to create a scientometric portrait of scientific journals. VNLU has developed a system of "Bibliometrics of Ukrainian Science", which displays ratings based on Google Scholar, Scopus, and Web of Science, and an electronic library "Scientific Periodicals of Ukraine", which introduces a basic index of periodicals integration into the scientific communications system for appropriate assessment of scientific professional edition. Blightly scientific professional librarian periodicals now have sites that meet the requirements of the Ministry of Education and Science, are presented in international information-analytical and search systems and receive a digital DOI for articles and lists cited literature. The article highlights the integration of VNLU library professional periodicals into the international information-analytical and search systems, the assignment of the international digital identifier DOI to the scientific publications of the VNLU.

Keywords: scientific periodical category, impact factor (IF), scientometric indicators, international databases, international digital DOI.

Vernadsky National Library of Ukraine
3, Holosiivskyi ave., Kyiv, 03039, Ukraine
e-mail: samokhina@nbuv.gov.ua
e-mail: kudymenko@nbuv.gov.ua
e-mail: martyniuk@nbuv.gov.ua

Стаття надійшла до редакції 3.02.2020 р.